

145. Mosdós határa
(Somogy megye) Ő, Á, Kú

Alvég (KÖH 85823): Harag Mátyás pécsi régészhallgató 2013. december 9-én egy kőbalta töredékét hozta be a Rippl-Rónai Múzeumba. A leletet Mosdós belterületén, a Rákóczi F. u. és a Kossuth L. u. közötti szántóföldön találta Gál Gyula mosdósi lakos. A töredékes csiszolt kőbalta anyaga valószínűleg zöld pala (T. Biró Katalin meghatározása).

Petőfi utcai kertészet (Kertész kert) (KÖH 47765): A numizmatikai anyag rendezése során, a Fekete-gyűjtemény érmei között több zacskón az alábbi felirat szerepelt „Mosdósi lelet, 1936 Kertész kert, cserépedényben”. Feltehetően egy zárt leletről van szó, amiről eddig nem volt tudomásunk. A lelet előkerülésének körülményeiről mindössze annyit tudunk, hogy Fekete József mosdósi tanár magángyűjteményéből került be a múzeumba. Az érme az 1558–1591 közötti időszakból származnak. A zacskókon összesen 82 darab érem felsorolása szerepel, ebből 71 darab van meg.

Az éremlelet találási helyeként szereplő Kertész kert nagy valószínűséggel azonosítható a Petőfi utcai kertészet nevű lelőhellyel, amelyet Hrotkó Zsuzsanna 1974-es terepbejárásából ismerünk (római kori, középkori és újkori telepnyomokat talált).

*Szállási-dűlő (KÖH 53357, 53358, 53359):*⁴⁷ Harag Mátyás, pécsi régészhallgató 2013. április 4-én régészeti tárgyakat (őskori, Árpád-kori és késő középkori kerámiatöredékek, valamint egy őskori őrlőkő) hozott be a múzeumba. A leleteket a Szállási-dűlőben, amely a Kapos-folyótól és a vasúttól É-ra, a falu Ny-i szélén nyitott új utcától (lakóparktól) Ny-i irányban található, több évi gyűjtés eredményeként találta. Ezen a területen, a Marton Tibor vezetésével, 2004-ben, örökségvédelmi hatástanulmány készítésével kapcsolatosan végzett terepbejárások alkalmával három régészeti lelőhelyet különítettek el. A megtaláló elmondása alapján a bejárt terület az 53357 és 53358 lelőhelyek területére esik. Az 53357 lelőhely bronzkori–késő bronzkori, míg az 53358 lelőhely késő középkoriként van feltüntetve. Ezekkel az adatokkal nagyjából egybevág a Harag Mátyás által beadott leletek kora, annyi különbséggel, hogy véleményünk szerint Árpád-kori leletek is vannak köztük. Bár az is elképzelhető, hogy a közvetlen mellette található 53359 lelőhelyről származnak azok a leletek, hiszen ott Árpád-kori leleteket is találtak.

Munkatárs: Harag Mátyás egyetemi hallgató.

VARGA MÁTÉ

146. Mórahalom, Ördögh-tanya
(KÖH 29620)

(Csongrád megye) B

Mórahalom és Zákányszék települések szennyvízelvezetése és tisztítása projekt építése kapcsán 2013. február 11–12. között, 2 terepen töltött munkanap során próbafeltárást végeztünk a nyomvonal 62. lelőhelyén, Mórahalom, Ördögh-tanya lelőhely területén. A 2010-ben zajló régészeti terepbejárás alkalmával bronzkori jellegű kerámiatöredékeket találtak a szóban forgó lelőhely területén, melyet a próbafeltárást során mi is igazol-

ni tudtunk. A lelőhely feltárással érintett, lehumuszolt terület elérte a 141 m²-t. Ebből régészeti objektumokkal fedett terület 56 m²-t tett ki. A 60–90 cm között váltakozó humusztakaró alatt a sárgásbarna homokos altalajon 4 stratigráfiai egységet figyeltünk meg, melyekhez 4 objektumszámot rendeltünk. A stratigráfiai egységek közül 2 gödörnek és 2 cölöphelynek bizonyult. Korhatározó leletanyag 2 objektumból került elő, melyeket a bronzkorhoz kötöttünk. A próbafeltárást során csak a nyomvonal középső részén kerültek elő régészeti objektumok. A leletanyag az elsődleges feldolgozás után a Móra Ferenc Múzeumba kerül végleges elhelyezésre.

Munkatársak: Pópity Richárd és Gera Róbert régésztechnikusok.

BENEDEK ANDRÁS

147. Muraszemenye határa
(Zala megye) Kk

A Nagykanizsai–Letenyei kistérségekben a szélessávú optikai körzethálózat fejlesztéséhez készült előzetes régészeti dokumentáció részét képező terepbejárást 2013. június 17.–július 3. között végezték el az MNM NÖK munkatársai. A vizsgálat a tervezett nyomvonal tengelyétől mintegy 50–50 m széles sávban történt, mely 69 régészeti lelőhelyet érintett. Terepbejárásunk során Muraszemenye határában egy nyilvántartott lelőhelyet tudtunk azonosítani, valamint két új, korábban ismeretlen régészeti lelőhelyet találtunk.

Gály-parlag (KÖH 30712): Muraszemenye Alsószemenye nevű településrészétől DK-re, a Mura-folyó egykori holtága mellett elterülő lelőhely területe a korábban megfigyeltnél nagyobb bizonyult ÉK-i irányban.

Csernec, Nyugati-faluvég (84555): A Muraszemenyéről Kerkaszentkirályra vezető út É-i oldalán, Csernec településrész szélső házai melletti kukoricásban kevés késő középkori kerámiatöredék mutatkozott, melyek egy új régészeti lelőhelyet körvonalaznak.

Csernec, Fövényesi-dűlő Kelet (84557): Muraszemenye Csernec nevű részének É-i faluvégénél, az út Ny-i oldalán levő első dűlőúttól kezdve egy új, korábban ismeretlen régészeti lelőhelyet lokalizáltunk. Itt alacsony kukoricásban, jó megfigyelési körülmények között késő középkori kerámiákat gyűjtöttünk. A lelőhely mintegy 180 m hosszán, É–D-i irányban terül el.

Munkatárs: Spolár Erika technikus.

TOKAI ZITA MÁRIA

148. Nagyberki, Szalacscai földváltól nyugatra (volt TSZ-szőlő)

(KÖH 88033)

(Somogy megye) B, V, LT

2013. szeptember 6-án terepbejárást végeztünk Nagyberki-Szalacsán és környékén, melynek célja állapotfelmérés, korábban nem azonosított lelőhelyek felderítése és új lelőhelyek keresése volt. Ennek során Nagyberki határa D-i részén, a Szalacscai földváltól Ny-ra, száraz napraforgó között, viszonylag jó megfigyelési körülmények mellett lehetett kerámiákat gyűjteni. A lelőhelyet sajnos nem tudtuk teljes egészében bejárni, mert éppen megkezdődött az aratás. A lelőhely jelenleg bejárt kiterjedése 180×60 m. Az összegyűjtött kerámiák a bronzkor (urnamezős kultúra) és a vaskor (Hallstatt, kelta) időszakába

⁴⁷ A Közhiteles Nyilvántartásban egymás közelében három különálló lelőhely van nyilvántartva: Mosdós és Baté között (késő bronzkori leletekkel; KÖH 53357); Vasúttól északra (késő középkori leletekkel; KÖH 53358) és Mosdós-Baté műtől D-re (rézkori, bronzkori és Árpád-kori leletekkel; KÖH 53359).